

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä kesäkuuta 2014

475/2014

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

tuettavaa rakentamista koskevista lammas- ja vuohitalousrakennusten rakennusteknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista

Annettu Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 2014

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 7 §:n 2 momentin, maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 15 §:n 5 momentin ja 21 §:n 6 momentin sekä maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 13 §:n 4 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä on ensin mainittu laissa 275/2004, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä rakennusten suunnittelusta, rakentamisesta ja paloturvallisuudesta on muutoin säädetty, noudatetaan tätä asetusta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) ja maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) nojalla tuettavissa lammas- ja vuohitalousrakennusten uudisrakennushankkeissa ja uudisrakentamiseen verrattavassa laajentamisessa sekä laajoissa peruskorjaushankkeissa.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *karitsalla* alle vuoden ikäistä lammasta;
- 2) *uuhella* synnyttänyttä tai yli vuoden ikäistä naaraspuolista lammasta;
- 3) *pässillä* yli vuoden ikäistä urospuolista lammasta;
- 4) *kilillä* alle kuuden kuukauden ikäistä vuohta;

5) *kutulla* synnyttänyttä tai yli vuoden ikäistä naaraspuolista vuohta;

6) *pukilla* yli vuoden ikäistä urospuolista vuohta;

7) *nuorvuohella* yli kuuden kuukauden synnyttänyttä vuohta;

8) *lampolalla* rakennusta, jossa pidetään lampaita tuotantoa varten;

9) *vuohinavetalla* rakennusta, jossa pidetään vuohtia tuotantoa varten;

10) *eläintilalla* lampolassa tai vuohinavetassa olevaa tilaa, joka muodostuu lampaiden ja vuohtien karsina- tai muusta vastaavasta oleskelualueesta ruokintapöydät sekä hoito- ja lantakäytävät mukaan lukien;

11) *karitsakamarilla* yksinomaan karitsoille tarkoitettua oleskelu- ja ruokinta-aitausta;

12) *yksittäiskarsinalla* yhden lampaan tai vuohtien karsinaa;

13) *ryhmäkarsinalla* useampien lampaiden tai vuohtien karsinaa;

14) lampaiden *karitsoimiskarsinalla* karitsoimiseen ja uuden ja karitsojen leimautumiseen tarkoitettua tilaa;

15) vuohtien *vuonimiskarsinalla* vuonimiseen ja kutun ja kilien leimautumiseen tarkoitettua tilaa,

16) kiinteäpohjaisella lattialla rei'ittämätöntä tai harvaan rei'itettyä lattiaa, jossa on keskimäärin enintään 15 prosentin reikäosuus;

17) rakolattialla ja ritilälattialla rei'itettyä lattiaa, joka läpäisee virtsaa ja lantaa;

18) ulkoilutarhalla lampaiden ja vuohien vapaaseen liikkumiseen tarkoitettua aidattua ulkoilualuetta, ei kuitenkaan laajempia laidunalueita, joilla on pysyvä kasvuteite;

19) kuivikepohja-aitauksella karsinaa tai aidattua aluetta, jossa on kuivikelattia;

20) lyhenteellä ppm aineen pitoisuutta miljoonasosana.

3 §

Yleisiä vaatimuksia

Lammas- ja vuohitalousrakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on noudatettava Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksiä, eläinsuojelulainsäädännössä lampaiden ja vuohien pidolle asetettuja vaatimuksia, maatalouden ja maaseutuelinkeinojen tukilainsäädännön ehtoja sekä ympäristöhallinnon ympäristönsuojeluvaatimuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen säännösten lisäksi lammas- ja vuohitalousrakennusten paloturvallisuuteen sovelletaan voimassa olevaa tuettavaa rakentamista koskevista paloteknisistä vaatimuksista annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta.

Sellaisissa peruskorjauksissa, joiden kustannus on alle 50 prosenttia vastaavan suuruisen uudisrakennuksen kustannuksesta, sellaisissa laajennuksissa, joissa laajennus on alle 50 prosenttia olemassa olevan rakennuksen pinta-alasta ja rakennuksen koko laajennuksen jälkeen on enintään 1 000 neliometriä, asetuksen 4—8 ja 10 §:ssä sekä liitteessä annetuista mittavaatimuksista voidaan poiketa enintään 10 prosenttia, ellei eläinsuojelu-, työsuojelu- tai muista säädöksistä muuta johdu.

4 §

Eläintilan rakenteiden suunnittelu

Eläintilan sisäpuolisten rakenteiden ja laitteiden on oltava materiaaleiltaan ja rakenteil-

taan sellaisia, että ne eivät vaaranna eläinten terveyttä. Pintakäsittelyyn ei saa käyttää puunsuoja-aineita, maaleja tai muita aineita siten, että ne voivat aiheuttaa eläimille myrkytyksen.

Karsinan tai muun eläinten oleskelualueen lattian pohjan on oltava sellainen, että neste-mäiset eritteet poistuvat asianmukaisesti tai imeytyvät hyvin kuivikkeisiin.

5 §

Lampolat

Lampaat lukuun ottamatta päsejä on pidettävä ryhmissä tai vähintään pareittain. Kuitenkin lammasta voidaan pitää erityishoidon tai sairauden takia yksittäiskarsinassa. Lampaan tai pässin yksittäiskarsinan on oltava kooltaan vähintään 1,5 neliometriä ja muodoltaan sellainen, että eläin pääsee esteettä kääntymään ympäri.

Uuden lampolan sisäkorkeuden tulee olla vähintään 2,7 metriä. Peruskorjattavan lampolan sisäkorkeudeksi voidaan kuitenkin sallia vähintään 2,2 metriä. Lampaiden ryhmäkarsinan mitoitusvaatimukset ovat liitteen taulukossa 1.

Karsinan ja aitauksen seinämät tai aidat voivat olla kiinteitä tai siirrettäviä veräjiä. Uuhelle karitsoineen käytettävissä olevan kuivikepohja-aitauksen pinta-alan on oltava vähintään 2,0 neliometriä. Karitsakamaria käytettäessä sen pinta-alan karitsaa kohden on oltava vähintään 0,2 neliometriä. Lampaiden eläintilojen käytettävissä olevaksi pinta-alaksi luetaan se eläintilan sisäpinta-ala, jossa eläimet pääsevät vapaasti liikkumaan.

Lampolassa on oltava mahdollisuus sijoittaa tiineet uuhet erilliseen aidattuun tilaan.

Karitsoimiskarsinassa ja karitsojen pitopaikassa ei saa olla rakolattiaa, vaan lattian tulee olla kiinteä tai maapohjainen siten, että voidaan käyttää kuiviketta.

6 §

Vuohinavetat

Vuohet lukuun ottamatta pukkeja on pidettävä ryhmissä tai vähintään pareittain. Kuitenkin vuohia voidaan pitää erityishoidon tai

sairauden takia yksittäiskarsinassa. Pukit voidaan tarpeen mukaan pitää yksittäiskarsinassa. Vuohen tai pukin yksittäiskarsinan on oltava kooltaan vähintään 1,5 neliometriä ja muodoltaan sellainen, että eläin pääsee esteettä kääntymään ympäri. Vuolta ei saa pitää kytkettynä kuin lypsyn tai sairauden hoitamisen ajan. Mahdollisten kiipeilytasojen porrastus tasolta seuraavalle saa olla enintään 550 millimetriä.

Uuden vuohinavetan sisäkorkeuden tulee olla vähintään 2,7 metriä. Peruskorjattavan vuohinavetan sisäkorkeudeksi voidaan kuitenkin sallia vähintään 2,2 metriä. Vuohien kiipeily- ja oleskelutasolta on oltava vähintään 1 200 millimetriä sisäkattoon. Vuohien ryhmäkarsinan mitoitusvaatimukset ovat liitteen taulukossa 3.

Karsinan seinämät ja aitauksen aidat voivat olla kiinteitä tai siirrettäviä veräjiä. Kutulle kileineen käytettävissä olevan kuivikepohjaitauksen pinta-alan on oltava vähintään 1,2 neliometriä.

Vuohien eläintilojen käytettävissä olevaksi pinta-alaksi luetaan se eläntilan sisäpinta-ala, jossa eläimet pääsevät vapaasti liikkumaan. Makuu- ja ruokintapaikan rakentaessa, sen lattian tulee sekä pituudeltaan että leveydeltään olla vähintään 1 000 millimetriä ja enintään 550 millimetrin korkeudella eläntilan varsinaisesta lattiatasosta.

Vuonimiskarsinassa ja kilien pitopaikassa ei saa olla rakolattia, vaan lattian tulee olla kiinteä tai maapohjainen siten, että voidaan käyttää kuiviketta.

7 §

Ruokinta- ja juottopaikat

Lampaiden ja vuohien ruokintapaikkojen tai -laitteiden on oltava sellaisia, että ne ovat kaikkien eläinten ulottuvilla eivätkä aiheuta niille vahingoittumisen vaaraa. Eläimillä on aina oltava puhdasta ja sulaa juomavettä vapaasti saatavilla. Ruokinta- ja juomalaitteet on rakennettava ja sijoitettava siten, että rehu ja vesi eivät pääse likaantumaan.

Jokaista alkavaa 30 lampaan ja jokaista alkavaa 15 vuohen ryhmää kohden on oltava vähintään yksi juomapaikka tai juomanippa. Juomapaikan reunan vähimmäisleveyden tu-

lee olla vähintään 120 millimetriä 30 lammasta tai 15 vuolta kohden.

Ruokintapaikkojen mitoitusvaatimukset ovat liitteen taulukoissa 2 ja 4.

8 §

Sairastilat

Eläinten sairastiloja tulee olla vähintään 5 prosenttia kaikkien lampaiden ja vuohien yhteen lasketusta tilatarpeesta. Sairaille tai vahingoittuneille lampaille ja vuohille on oltava kiinteäpohjaisia karsinoita, joiden on oltava kooltaan vähintään 1,5 neliometriä eläintä kohden ja muodoltaan sellaisia, että lammas tai vuohi pääsee esteettä kääntymään ympäri. Sairaskarsinasta eläimellä tulee olla näköyhteys muihin eläimiin.

9 §

Ulkoilutarhat

Lampailla ja vuohilla on oltava mahdollisuus päästä ulkoilutarhaan tai laitumelle. Jos ulkoilutarhaa käytetään, se on rakennettava siten, että eläimet pääsevät suojaan kaikissa sääolosuhteissa. Lampaiden ja vuohien ulkoilutarhan pohjapinta-alan on oltava vähintään 3 neliometriä uuhua tai kuttua kohden kuitenkin niin, että tarhan vähimmäispinta-ala on 25 neliometriä. Ulkoilutarha tulee voida pitää kuivana ojituksen avulla.

Ulkoilutarhan aitojen on oltava lampaille ja vuohille sopivasta materiaalista. Vuohien ulkotarhassa on otettava huomioon vuohien kiipeilytarve.

Ulkoilutarhaa käytettäessä lampaiden ja vuohien rehun ja juomaveden saanti on järjestettävä rakennuksen sisätiloihin tai muuhun tiivispohjaiseen paikkaan.

10 §

Ilmanvaihto ja eläntilailmasto

Eläintilojen ilmanvaihtosuunnittelussa on otettava huomioon seuraavat vaatimukset:

1) ilmanvaihto lammasta tai vuolta kohden on mitoitettava liitteen taulukon 5 arvojen mukaisesti;

2) haitalliset kaasut ja epäpuhtaudet eivät saa ylittää muutoin kuin satunnaisesti seuraavia raja-arvoja:

- a) hiilidioksidi 3 000 ppm;
- b) ammoniakki 10 ppm;
- c) rikkivety 0,5 ppm;
- d) orgaaninen pöly 10 mg/m³;

3) ilman suhteellinen kosteus ei saa ylittää 80 prosenttia, kun eläinsuojan lämpötila ylittää 10 °C.

Eläintilojen ilmanvaihto on suunniteltava siten, että ilmanvaihto saadaan toimimaan myös ilmanvaihtolaitteiden toimintahäiriön aikana.

Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 2014

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2014.

Tällä asetuksella kumotaan 26 päivänä kesäkuuta 2013 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista lammas- ja vuohitalousrakennusten rakennusteknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista (532/2013).

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa viireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Suunnittelija Kjell Brännäs

Taulukko 1. Lampolan ryhmäkarsinan tai aitauksen lattia-alan vähimmäisvaatimus ilman ruokintahäkkialaa eläintä kohti

	Keskimääräinen paino/ eläin, kg	Kuivikepohja m ² /eläin	Rako- tai ritilälattia ¹⁾ , m ² /eläin
Tiine uuhi, pässi	75	1,7	1,3
Tiine uuhi, pässi	55	1,3	1,1
Muu lammas > 12 kk	75	1,4	1,0
Muu lammas < 12 kk	55	1,0	0,8
Karitsa, lammas < 12 kk	yli 30	0,75	-
Karitsa, lammas < 12 kk	15-30	0,5	-
Karitsa < 4 kk	alle 15	0,25	-
Karitsoimiskarsina	-	2,25 (1,5 m x 1,5 m)	-

¹⁾ Sallittu rakoleveys on 14-20 mm ja palkkileveys 80-120 mm. Betonirakolattiassa hyväksytään standardin SFS-EN 12737:2004+A1:2007 (Betonivalmisosat, maatalouden rakolattiaelementit) mukaiset mittapoikkeamat.

Taulukko 2. Lampolan ruokinta-laitteen reunan pituuden vähimmäisvaatimus eläintä kohti

	Säännöllinen rehunjako	Jatkuva rehunsaanti
Lammas ja vähintään 4 kuukauden ikäinen karitsa	350 mm suoralle ruokintahäkille; 200 mm ympyränmuotoiselle ruokintahäkille, säde ≥ 600 mm	170 mm suoralle ruokintahäkille; 100 mm ympyränmuotoiselle ruokintahäkille, säde ≥ 600 mm
Tiine uuhi, pässi	450 mm suoralle ruokintahäkille; 225 mm ympyränmuotoiselle ruokintahäkille, säde ≥ 600 mm	225 mm suoralle ruokintahäkille; 110 mm ympyränmuotoiselle ruokintahäkille, säde ≥ 600 mm

Taulukko 3. Vuohinavetan aidatun lattiatilan ilman ruokintahäkkialaa, vähimmäisvaatimus eläintä kohti

	Paino, kg	Kuivikepohja, m ² /eläin	Rakolattia ²⁾ , m ² /eläin
Vuohi, pukki	yli 50	1,2	1,0
Vuohi	alle 50	0,5	0,5
Nuorvuohi ja kili > 6 kk	alle 50	0,5	0,5
Kili < 6 kk	alle 30	0,25	-
Vuonimiskarsina	-	1,2 (1,0 m x 1,2 m)	-

²⁾ Sallittu rakoleveys on 14-20 mm ja palkkileveys 80-120 mm. Betonirakolattiassa hyväksytään standardin SFS-EN 12737:2004+A1:2007 (Betonivalmisosat, maatalouden rakolattiaelementit) mukaiset mittapoikkeamat.

Taulukko 4. Vuohinavetan ruokinta-paikan vähimmäisvaatimukset eläintä kohti

	Säännöllinen rehunjako, mm/eläin	Jatkuva rehunsaanti, mm/eläin
Tiine kuttu	450	175
Tiine kuttu, jolla sarvet, pukki	600	175
Vuohi, yli 12 kk	400	175
Nuorvuohi	330	100
Kili	200	100

Taulukko 5. Ilmanvaihdon suunnittelussa käytettävät lampaiden ja vuohien lämmön- ja kosteuden luovutus- sekä eläinsuojan tarpeelliset ilmanvaihtomäärät eläintä kohti

	Paino [kg]	Lämmön- luovutus [W/eläin]	Kosteuden luovutus [g/h ja eläin]	Ilmanvaihdon vähimmäismäärä [m ³ /h ja eläin]	Ilmanvaihdon enimmäismäärä [m ³ /h ja eläin]
Lammas	vähintään 60	150	80	15	100
- " -	alle 60	50	20	10	80
Karitsa	vähintään 30	20	10	10	70
- " -	alle 30	10	10	5	40
Vuohi	vähintään 50	150	80	15	80
- " -	alle 50	50	20	10	40
Kili	enintään 30	10	10	5	20